

# **ENTRANCE TEST**





# DR. AMBEDKAR COMPETITIVE EXAMINATION CENTRE, YASHADA, PUNE CONDUCTED BY

# CENTRE FOR TALENT SEARCH & EXCELLENCE, N. WADIA COLLEGE CAMPUS, PUNE

Time Allowed : Two Hours Maximum Marks : 200

#### **INSTRUCTIONS**

- 1. Immediately after the commencement of the examination, you should check that this test booklet does **not** have any unprinted or torned or missing pages or items, etc. If so, request for its replacement.
- 2. You have to enter your Examination Number on the Test Booklet in the Box provided alongside. **DO NOT** write / mark **anything else** on the Test Booklet.
- 3. This Test Booklet contains two parts as shown below.

|           | No. of questions | Marks | Nature of questions | Negative Marks   |
|-----------|------------------|-------|---------------------|--|
| Part – I  | 50               | 100   | Objective           | One third for each wrong answer                              |
| Part – II | 40               | 100   | Objective           | One third for each wrong answer Except for Q. Nos. 85 to 90. |

Each item is printed both in **English** and **Marathi**. Each item comprises four responses (answers). You will select the response which you want to mark on the Answer Sheet. In case you feel that there is more than one correct response, mark the response which you consider the best. In any case, choose **ONLY ONE** response for each item.

- **4.** You have to attempt all questions from Part I and Part-II [Q. Nos. 1 to 90] from 11 am to 1 pm only. You have to mark all your responses for this objective parts **ONLY** on the separate Answer Sheet provided.
- **5.** Under any circumstances attempting the questions cannot be extended after 1 pm.
- **6.** Before you proceed to mark in the Answer Sheet the response to various items in the Test Booklet, you have to fill in some particulars in the Answer Sheet. This information is provided in your Admit Card.
- 7. After you have completed filling in all your responses on the Answer Sheet and the examination has concluded, you should hand over to the Invigilator **only the Answer Sheet**. You are permitted to take away with you the Test Booklet. You will not be allowed to leave the examination hall before 12 noon.
- **8.** Sheets for rough work are appended in the Test Booklet at the end.
- 9. Penalty for wrong answers:

THERE WILL BE PENALTY FOR WRONG ANSWERS MARKED BY A CANDIDATE in Part I and Part II EXCEPT FOR **QUESTIONS FROM 85 TO 90**, WHICH DO NOT CARRY ANY PENALTY FOR WRONG ANSWER.

- i) There are four alternatives for the answer to every question. For each question for which a wrong answer has been given by the candidate, **one-third** of the marks assigned to that question will be deducted as penalty.
- ii) If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a **wrong answer** even if one of the given answers happens to be correct and there will be same penalty as above to that question.
- iii) If a question is left blank, i.e., no answer is given by the candidate, there will be **no penalty** for that question.
- 10. Please note that Part-I of this paper will be evaluated only if a candidate secures a minimum 33 marks in Part-II and final selection list will be prepared on the basis of marks secured in Part-I only.
- 11. Final result of this examination will be declared on or after 26.12.2015 on the website www.yashada.org/acec

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

वरील सूचनांचे मराठी भाषांतर या प्रश्नसंचाच्या शेवटच्या पानावर छापले आहे.

### PART – I / भाग – 1

**Question no. 1:** In a land mark historic judgement on 14 September 2015, the Delhi High Court, passed which of the following verdict?

- 1) Acceptance of same gender marriages.
- 2) Permanent commission of women in the Navy.
- 3) An unwed mother can claim guardianship of her child without disclosing name of the father.
- 4) Recognition of the right to negative vote for the electorate in the country.

प्रश्न क्र. 1 : खालील पर्यायातील कोणता निवाडा दिल्ली उच्च न्यायालयाने 14 सप्टेंबर 2015 ला दिला जो की ऐतिहासिक महत्त्वाचा तरावा?

- 1) समलिंगी विवाहास मान्यता
- 2) नाविक दलात स्त्रियांना कायमचे अधिकारपदास मान्यता
- अविवाहित आई तिच्या बाळाचे पालकत्व बाळाच्या विडलांचे नाव न सांगता घेऊ शकते.
- 4) देशात नकारात्मक मत नोंदवण्याचा अधिकाराला मान्यता

**Question no. 2:** Arrange the following states according to the decreasing order of their underground water resources.

- 1) Punjab Telangana Assam West Bengal
- 2) Telangana Assam West Bengal Punjab
- 3) Assam West Bengal Punjab Telangana
- 4) West Bengal Punjab Assam Telangana प्रश्न क्र. 2 : खालील राज्यांची भूजलस्त्रोतांच्या उतरत्या क्रमानुसार मांडणी करा
  - 1) पंजाब तेलंगणा आसाम पश्चिम बंगाल
  - 2) तेलंगणा आसाम पश्चिम बंगाल पंजाब
  - 3) आसाम पश्चिम बंगाल पंजाब तेलंगणा
  - 4) पश्चिम बंगाल पंजाब आसाम तेलंगणा

**Question no. 3:** Any expenditure charged on the consolidated fund of India needs the approval of the .......

- 1) Parliament
- 2) Prime Minister
- 3) Cabinet
- 4) NITI Commission

प्रश्न क्र. 3: भारताच्या संचितनिधीतून करावयाच्या कोणत्याही खर्चाला ....... यांची मान्यता आवश्यक असते.

- 1) संसद 2) पंतप्रधान 3) कॅबिनेट 4) नीती आयोग **Question no. 4 :** Which of the following statement/s is/are correct?
- a) Textile industry contributes about 14% to India's industrial production and 13% to the country's export earnings.
- b) The decentralized power looms, hosiery and knitting sectors form the largest section of the Textiles Industry.
- c) Online sale of handloom products is banned.

1) only b 2) b and c 3) a and b 4) a and c प्रश्न क्र. 4: खालीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहेत?

- a) वस्त्रोद्योगाचा भारतीय औद्योगिक उत्पादनात 14% तर देशाच्या निर्यात उत्पन्नात 13% वाटा आहे.
- b) विकेंद्रित यंत्रमाग, होजियरी आणि विणकाम क्षेत्र वस्त्रोद्योगाचा मोठा भाग आहेत.
- c) हातमाग उत्पादनाची ऑनलाईन विक्री करण्यास बंदी आहे.
  - 1) फक्त b 2) b आणि c 3) a आणि b 4) a आणि c

**Question no. 5 :** World Health Organisation (WHO) released the Global status report on road safety 2015 on 19<sup>th</sup> October 2015. Consider the statements in relation to the report. Which of these statements are true?

- A) In the last three years 79 countries have seen a decrease in the absolute number of fatalities while 68 countries have seen an increase.
- B) Worldwide the total number of road traffic deaths have gone up to 1.50 million per year.
- C) The report has been prepared from information of 180 countries.
  - 1) A and B

2) B and C

3) All A, B, and C

4) A and C

प्रश्न क्र. 5: जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) 2015 च्या सडक सुरिक्षततेच्या संदर्भात वैश्विक अहवाल 19 ऑक्टोबर 2015 ला प्रकाशित केला या अहवालासंदर्भात विधाने लक्षात घ्या. कोणती विधाने सत्य आहेत?

- A) गेल्या तीन वर्षात 79 देशांनी बळींच्या एकूण संख्येत घट अनुभवली आहे तर 68 देशात वाढ झाली आहे.
- B) जगभरात सडक दुर्घटनेत बळी पडणाऱ्यांची एकूण संख्या प्रतिवर्षी 1.50 दशलक्षपर्यंत गेली आहे.
- C) हा अहवाल 180 देशांच्या माहितीवरून बनवण्यात आला आहे.
  - 1) A आण B

2) B आण C

3) A, B आणि C सर्व

4) A आण C

**Question no. 6 :** The famers are provided credit from a number of sources for their short and long term needs. The main sources of credit to the farmers include.

- 1) The primary agricultural cooperative societies, commercial banks, RRBs and Private money lenders.
- 2) The NABARD, RBI, Commercial banks and private money lenders.
- 3) The District Central Cooperative Banks (DCCB), The lead banks, IRDP and JRY
- 4) The large scale multi-purpose Adivasis programme, DCCB, IFFCO and commercial banks.

प्रश्न क्र. 6 : शेतकऱ्यांना त्यांच्या अल्प व दीर्घकाळाच्या गरजांसाठी पतपुरवठा करणारे अनेक स्रोत आहेत.

पतपूरवठा करण्यामध्ये प्रामुख्याने या स्रोतांचा समावेश होतो

- 1) प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था, व्यापारी बँका, प्रादेशिक ग्रामीण बँका (RRBs) आणि सावकार
- 2) नाबार्ड, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI), व्यापारी बँका आणि सावकार
- 3) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका (DCCB), अग्रणी बँका, आयआरडीपी (IRDP) आणि जेआरवाय (JRY)
- 4) मोठ्या स्तरावरील बहुउद्देशीय आदिवासी कार्यक्रम, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका (DCCB), आयएफएफसीओ (IFFCO) आणि व्यापारी बँका

**Question no. 7:** "It is a monster made of rock with the head of a man and the body of a crouching lion, with its fore paws extended in front. The figure is over 18 mts high.". The above description speaks about which famous historical monument?

- 1) The Great Sphinx of Greece
- 2) The Sphinx of Assyria
- 3) The Sphinx of Egypt
- 4) The Sphinx of Mesopotamia

प्रश्न क्र. 7: 'माणसाचे डोके आणि दबा धरून बसलेल्या सिंहाचे शरीर व पूढचे पाय समोर ठेवलेले अशा दगडापासून बनविलेल्या अक्राळविक्राळ प्राण्याची समारे 18 मीटरपेक्षा उंच अशी आकृती' हे कोणत्या ऐतिहासिक स्मारकाचे वर्णन आहे?

- 1) ग्रीस मधील ग्रेट स्फिंक्स 2) असिरियाचा स्फिंक्स
- 3) डजिप्तचा स्फिक्स 4) मेसापोटेमियाचा स्फिंक्स

Question no. 8: Match the following

| Group I                       | Group II          |
|-------------------------------|-------------------|
| A) Carbet National Park       | i) Madhya Pradesh |
| B) Bandhavgad Sanctury        | ii) Rajasthan     |
| C) Sariska Wild Life Sanctury | iii) Uttaranchal  |
| D) Manas Tiger Reserve        | iv) Assam         |

प्रश्न क्र. 8 : जोड्या जूळवा.

| गट I                          | गट II          |
|-------------------------------|----------------|
| A) कार्बेट राष्ट्रीय उद्यान   | i) मध्य प्रदेश |
| B) बांधवगड अभयारण्य           | ii) राजस्थान   |
| C) सारिस्का वन्य जीव अभयारण्य | iii) उत्तरांचल |
| D) मानस व्याघ्र आरक्षण        | iv) आसाम       |

- C iii 1) A - iv B - ii D - i
- 2) A iii C – ii D - ivB - i
- 3) A iii D - ivB - ii C - iD - iii
- 4) A ii B - iC - iv

Question no. 9: The Raghuram Rajan Committee was appointed to study .......

- 1) the dispersal of industries and generation of employment.
- 2) the agrarian indebtedness and improvement in rural backwardness.
- 3) the problems confronting inclusive growth.
- 4) the regional backwardness and improvement in **Development Index of the states.**

प्रश्न क्र. 9 : रघुराम राजन समितीची नियुक्ती ...... यासाठी करण्यात आली होती.

- 1) उद्योगांचे वितरण आणि रोजगारनिर्मिती
- 2) शेतीशी निगडीत कर्जबाजारीपणा आणि ग्रामीण मागासलेपणात सुधारणा
- 3) समावेशक वाढीचे उद्दिष्ट साध्य करण्यातील अडचणी
- 4) प्रादेशिक मागासलेपणा आणि राज्यांचा विकास निर्देशांक सुधारणे.

**Question no. 10:** Read the following statements.

- a) Quick Response code (QR code) is a 3-D code.
- b) It was first developed in 1994 in Japan by an automobile company Denso Wave.
- c) Scanning of QR can be done by special devices only. Which of the above sentences regarding QR code are incorrect?

1) a and c 2) a and b 3) b and c 4) a, b and c प्रश्न क्र. 10 : खालील विधाने वाचा.

- a) क्विक रिस्पॉन्स कोड (क्यू आर कोड) हा त्रिमिती कोड आहे.
- b) डेन्सो वेव्ह या स्वयंचलित वाहन कंपनीद्वारे जपानमध्ये हा कोड 1994 मध्ये प्रथम विकसित करण्यात आला.
- c) OR कोडचे वाचन विशेष साधनांनीच केले जाऊ शकते. यापैकी कोणती विधाने चूकीची आहेत?
  - 1) a आण c 2) a आण b 3) b आण c 4) a, b आण c

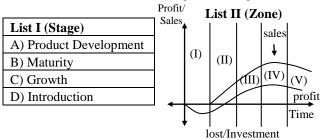
Question no. 11: Railway Minister Suresh Prabhu recently announced that Tunnel Technology Institute will be established. In this context consider the following statements. Which of these statements are true?

- A) The institute will be established by the Konkan
- B) The institute will be established in Goa.
- C) It will be named after former Railway Minister George Fernandes.
  - 1) A and B
- 2) B and C
- 3) All A, B and C
- 4) None of the above

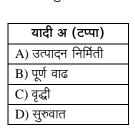
प्रश्न क्र. 11 : रेल्वे मंत्री सुरेश प्रभू यांनी नुकतीच 'टनेल टेक्नॉलॉजी इन्स्टिट्यूट' स्थापन करण्याविषयी घोषणा केली. या संदर्भात खालील विधानांचा विचार करा. त्यापैकी कोणती विधाने सत्य आहेत?

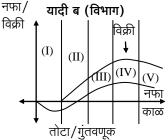
- A) ही इन्स्टिट्यूट कोकण रेल्वेतर्फे स्थापन होईल.
- B) ही इन्स्टिट्यूट गोव्यामध्ये स्थापन होईल.
- C) तिला माजी रेल्वे मंत्री जॉर्ज फर्नांडिस यांचे नाव देण्यात येईल.
  - 1) A आण B
- 2) B आण C
- 3) सर्व A, B आणि C
- 4) वरीलपैकी कोणतेच नाही.

Question no. 12: The product life cycle from inception to demise is shown in the graph. Match List I and with List II and select the correct answer using the codes given below.



प्रश्न क्र. 12 : उत्पादनाच्या स्रुवातीपासून ते अंतापर्यंत असा उत्पादनाच्या जीवनचक्राचा आलेख खाली दर्शविला आहे. अ ही यादी ब यादीशी जुळवा आणि खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य सांकेतांक निवडा.





| 1) A – I  | B - IV | C - II  | D – III |
|-----------|--------|---------|---------|
| 2) A – I  | B - IV | C – III | D – II  |
| 3) A – IV | B - I  | C – II  | D – III |
| 4) A – IV | B - I  | C – III | D – II  |

Question no. 13: Upanishads are books on .......

- 1) Religion 2) Yoga 3) Philosophy 4) Law प्रश्न क्र. 13 : उपनिषदे ही ...... यावरील पुस्तके आहेत.
  - 2) योग 3) तत्वज्ञान

Question no. 14: The ministry of Information and Broadcasting reconstituted the Central Press Accreditation Committee (CPAC) recently. In this context consider the following statements. Which of these is /are correct?

- A) The CPAC issues Press Information Bureau (PIB) cards to journalist.
- B) PIB Director General Vijay Malhotra is the ex-officio chairman of the committee.
  - 1) Only A
- 2) Only B
- 3) Both A and B
- 4) Neither A nor B

प्रश्न क्र. 14: माहिती व प्रसारण मंत्रालयाने केंद्रीय वार्ता मान्यताप्राप्ती समिती (CPAC) ची नुकतीच पुनर्बांधणी केली. यासंदर्भात खालील विधानांचा विचार करा व त्यातील कोणते/ती सत्य आहे/त?

- A) सी.पी.ए.सी. पत्रकारांना प्रेस इन्फॉर्मेशन ब्युरो पत्रिकेचे वितरण करते.
- B) पी.आय.बी. संचालक विजय मल्होत्रा हेच समितीचे पदसिद्ध अध्यक्ष आहेत.
  - 1) फक्त A
- 2) फक्त B
- 3) A आणि B दोन्ही
- 4) ना A ना B

**Question no. 15:** Which of the following states are demanding special status?

- 1) Odisha, Himachal Pradesh, West Bengal, Assam.
- 2) Bihar, Chhattisgad, Zarkhand, Goa, Odisha, Rajasthan
- 3) Bihar, Rajasthan, Goa, Madhy Pradesh, Uttar Pradesh
- 4) Meghalaya, Haryana, Zarkhand, Karnatak, Goa प्रश्न क्र. 15: खालीलपैकी कोणती राज्ये विशेष दर्जा मिळावा म्हणून मागणी करीत आहेत?
  - 1) ओडिसा, हिमाचलप्रदेश, पश्चिम बंगाल, आसाम
  - 2) बिहार, छत्तीसगड, झारखंड, गोवा, ओडिसा, राजस्थान
  - 3) बिहार, राजस्थान, गोवा, मध्यप्रदेश, उत्तर प्रदेश
  - 4) मेघालय, हरयाना, झारखंड, कर्नाटक, गोवा

**Question no. 16:** Identify the correct pair of genetic diseases from the following.

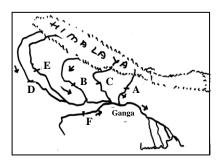
- 1) Diabetes Gangrene
- 2) Heart disease Malaria
- 3) Haemophilia Colourblindness
- 4) Blood cancer Neural disease

प्रश्न क्र. 16: खालीलपैकी गुणसूत्रीय रोगाची योग्य जोडी ओळखा.

- 1) मधुमेह कोथ
- 2) हृदयरोग मलेरिया
- 3) अधिकरक्तस्त्राव रंगांधळेपणा
- 4) रक्ताचा कर्करोग चेता रोग

**Question no. 17:** Identify the rivers A, B, C, D, E and F in the map given below.

- 1) A Kosi B Ghagra C Gandak D Yamuna E Ganga F Son
- 2) A Ghagra B Gandak C Kosi D Yamuna E Ganga F Son
- 3) A Kosi B Gandak C Son D Ganga E – Yamuna F – Ghagra
- 4) A Ghagra B Son C Gandak D Ganga E Yamuna F Kosi



प्रश्न क्र. 17: वरील नकाशातील A, B, C, D, E आणि F या नद्या ओळखा

- A कोसी B घागरा C गंडक D यमुना
   E गंगा F शोन
- A घागरा B गंडक C कोसी D यमुना
   E गंगा F शोन
- 3) A कोसी B गंडक C शोन D गंगा
   E यम्ना F घागरा
- 4) A घागरा B शोन C गंडक D गंगा
   E यमुना F कोसी

**Question no. 18:** Which among the following is an indicator of the Human Development Index?

- 1) Education
- 2) Average Life expectancy
- **3) GDP**
- 4) All of the above

प्रश्न क्र. 18 : खालीलपैकी कोणता घटक मानव विकास निर्देशांकात समाविष्ट केला जातो?

- 1) शिक्षण
- 2) सरासरी आयुर्मान
- 3) स्थूल देशांतर्गत उत्पादन
- 4) वरील सर्व

Question no. 19: Match the following.

| ozz zeot zo tariaten ene rono (ing. |                    |  |  |  |
|-------------------------------------|--------------------|--|--|--|
| Author                              | Age                |  |  |  |
| i) Sudraka                          | a) Amarkosha       |  |  |  |
| ii) Varahamihira                    | b) Bruhad Samhita  |  |  |  |
| iii) Vishnu Sharma                  | c) Mrichcha Katika |  |  |  |
| iv) Amarsimha                       | d) Panchatantra    |  |  |  |
|                                     | e) Hitopdesha      |  |  |  |

प्रश्न क्र. 19 : खालील जोड्या जूळवा.

| 3                |               |  |
|------------------|---------------|--|
| लेखक             | काळ           |  |
| i) शुद्रक        | a) अमरकोश     |  |
| ii) वराहमिहिर    | b) बृहतसंहिता |  |
| iii) विष्णूशर्मा | c) मृच्छकटिक  |  |
| iv) अमरसिंह      | d) पंचतंत्र   |  |
|                  | e) हितोपदेश   |  |

- 1) i b, ii e, iii c, iv d
- 2) i-c, ii-b, iii-d, iv-a
- 3) i-d, ii-c, iii-a, iv-b
- 4)  $\mathbf{i} \mathbf{e}$ ,  $\mathbf{ii} \mathbf{a}$ ,  $\mathbf{iv} \mathbf{c}$

**Question no. 20:** Which of the following winds are cold winds?

- A) Sirocco B) Bora C) Khamsin D) Mistral E) Salano
  - 1) B and D
- 2) A and E4) B and E

3) C and D

प्रश्न क्र. 20 : खालीलपैकी कोणते वारे शीतवारे आहेत?

A) सिरोक्को B) बोरा C) खामसीन D) मिस्त्रल E) सॅलॅनो

- 1) B आण D
- 2) A आणि E
- 3) C आण D
- 4) B आण E

**Question no. 21:** What is the ultimate gain from affirmative actions in India?

- a) They promote social justice and equality.
- b) They influence policy making
- c) They bring in more accountability in society.
- d) They create a more homogenous society.
  - 1) a and b 2) b and c 3) only d 4) only a

प्रश्न क्र. 21 : भारतातील विधायक कृतीतून अंतिमतः काय साध्य होते?

- अ) विधायक कृतीमूळे सामाजिक न्याय व समता वाढते.
- ब) धोरण निर्मितीवर त्यांचा प्रभाव पडतो.
- क) ते समाजात अधिक उत्तरदायित्वाची भावना आणतात.
- ड) ते अधिक एकजिनसी समाज निर्माण करतात.
  - 1) अ आणि ब
- 2) ब आणि क
- 3) फक्त ड
- 4) फक्त अ

**Question no. 22:** Which of the following statements are true?

- A) The tilt of earth's axis of rotation as earth revolves around the sun is the cause of seasons on earth.
- B) Emission of carbon dioxide from burning of fossil fuel is most likely a cause of rise in average temperature of earth's atmosphere in future.
- C) The accumulation of stress along the boundaries of lithospheric plates results in hurricanes.
  - 1) A and B are correct
- 2) B and C are correct
- 3) A and C are correct
- 4) All are correct.

प्रश्न क्र. 22: खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत?

- A) पृथ्वी सूर्याभोवती भ्रमण करत असताना पृथ्वीच्या परिभ्रमणाच्या आसाचा कल हे पृथ्वीवरील ऋतूंचे कारण आहे.
- B) जीवाश्म इंधनाच्या ज्वलनामुळे होणाऱ्या कार्बन डाय ऑक्साईडचे उत्सर्जन हे भविष्यात पृथ्वीच्या वातावरणाच्या सरासरी तापमानवाढीचे कारण असू शकेल.
- C) बाह्यवरणाच्या भूपट्टाच्या सीमेवर झालेल्या प्रतिबलाच्या संचयनामुळे वादळे निर्माण होतात.
  - 1) A आणि B बरोबर आहे.
- 2) B आणि C बरोबर आहे
- 3) A आणि C बरोबर आहे.
- 4) सर्व बरोबर आहे.

**Question no. 23:** Who amongst the following was appointed by Union Government as first President of newly established All India Council of Sports (AICS) which was given an equivalent rank of a Minister of State (MoS) in the Union Council of Ministers?

- 1) Sachin Teudulkar
- 2) Vijay Kumar Malhotra
- 3) Krishna Malhotra
- 4) P. T. Usha

प्रश्न क्र. 23 : केंद्र सरकारने नवीनच प्रस्थापित केलेल्या अखिल भारतीय क्रीडा समितीचा पहिला अध्यक्ष म्हणून खालीलपैकी कोणाची नेमणूक केली? या अध्यक्षांना केंद्रीय मंत्र्यांपैकी राज्य मंत्र्याचा दर्जा दिला गेला आहे.

- 1) सचिन तेंड्लकर
- 2) विजय कुमार मल्होत्रा
- 3) कृष्ण मल्होत्रा
- 4) पी. टी. उषा

**Question no. 24:** In India, rural incomes are generally lower than the Urban incomes. Which of the following reasons account for this?

- A) A large number of farmers are illiterate and know little about scientific agriculture.
- B) Prices of primary products are lower than those of manufactured products.
- C) Investment in agriculture has been low when compared to investment in industry.
  - 1) A and C
- 2) A and B
- 3) A, B and C
- 4) B and C

प्रश्न क्र. 24 : भारतामध्ये सर्वसाधारपणे ग्रामीण उत्पन्न हे शहरी उत्पन्नापेक्षा कमी असते. यासाठी खालीलपैकी कोणती कारणे आहेत?

- अ) शेतकरी मोठ्या प्रमाणात अशिक्षित आहेत आणि त्यांना शास्त्रीय पद्धतीने शेती करण्याबाबत कमी माहिती आहे.
- ब) प्राथमिक उत्पादनाच्या किमती या औद्योगिक उत्पादनाच्या किमतीपेक्षा कमी आहेत.
- क) उद्योगांपेक्षा शेतीमध्ये गुंतवणूक कमी होते.
  - 1) अ आणि क
- 2) अ आणि ब
- 3) अ, ब आणि क
- 4) ब आणि क

**Question no. 25:** The world's first ever ant map, at (antmaps.org), showing the distribution of ants around the globe, was launched by which of the following Universities?

- 1) Yale 2) Peking 3) Sussex 4) Hongkong प्रश्न क्र. 25 : खालीलपैकी कोणत्या विद्यापीठाने जगातील मुंग्यांचा पहिला वहिला नकाशा (antmaps.org) मांडला ज्यात विश्वातील मुंग्यांचे वितरण दर्शवण्यात आले आहे?
  - 1) येल
- 2) पेकिंग
- 3) ससेक्स
- 4) हाँगकाँग

**Question no. 26:** Which of the following statements is not true?

- A) Painganga is a tributary of Godavari.
- B) Nizam Sagar dam is constructed on Shabari River.
- C) River Narmada flows through rift valley.
- D) In Maharashtra Godavari basin covers the largest area.
  - 1) A and B
- 2) B and C
- 3) C and D
- 4) A and D

प्रश्न क्र. 26: खालील विधानांपैकी कोणती सत्य नाहीत?

- A) पैनगंगा ही गोदावरीची उपनदी आहे.
- B) निझाम सागर धरण शबरी नदीवर बांधले आहे.
- C) नर्मदा नदी खचदरीमधून वाहते.
- D) महाराष्ट्रामध्ये गोदावरीच्या खोऱ्याचे क्षेत्र सर्वात जास्त आहे.
  - 1) A आणि B
- 2) B आण C
- 3) C आण D
- 4) A आणि D

**Question no. 27:** The existence of Rajya Sabha can be justified on certain grounds. Identify the correct ground/grounds for the same.

- a) It is the custodian of state rights.
- b) It institutionlises the opportunity for the second thoughts.
- c) It brings competent people in governance.
- d) It prevents healthy debates and discussions.
  - 1) a is true, b is false
- 2) d is true c is false
- 3) a, b and c are true
- 4) only a is true

प्रश्न क्र. 27 : राज्यसभेच्या अस्तित्वाचे समर्थन करू शकणारी काही कारणे खाली दिली आहेत. त्यापैकी योग्य कारण/कारणे कोणते/कोणती?

- अ) राज्यसभा राज्यांच्या हक्काचे रक्षण करते.
- ब) पूनर्विचारासाठी संस्थात्मक संधी देते.
- क) कार्यक्षम व्यक्ती शासन व्यवहारात आणते.
- ड) निकोप चर्चा वादविवादाला प्रतिबंध करते.
  - 1) अ बरोबर, ब चूक
- 2) ड बरोबर, क चूक
- 3) अ, ब आणि क बरोबर
- 4) फक्त अ बरोबर

Question no. 28: Match the following pairs properly.

| Column P                   | Column R           |
|----------------------------|--------------------|
| A) Galium                  | K) Liquid nonmetal |
| B) Intencity of earthquake | L) Decibel         |
| C) Intencity of sound      | M) Liquid metal    |
| D) Bromine                 | N) Richter         |

प्रश्न क्र. 28 : खालील जोड्या योग्य रितीने जुळवा.

| 1201 altite 11041 11 1 1 (11 1 3 1 1 1 1 |                  |  |
|--|------------------|--|
| स्तंभ P                                  | स्तंभ R          |  |
| A) गॅलियम                                | K) द्रवरूप अधातू |  |
| B) भूकंपाची तीव्रता                      | L) डेसिबल        |  |
| C) ध्वनीची तीव्रता                       | M) द्रवरूप धातू  |  |
| D) ब्रोमिन                               | N) रिश्टर        |  |

| 1) $A - K$ , | $\mathbf{B} - \mathbf{N}$ , | C – L, | $\mathbf{D} - \mathbf{M}$ |
|--------------|-----------------------------|--------|---------------------------|
| 2) $A - M$ , | B-L,                        | C - N, | <b>D</b> – <b>K</b>       |
| 3) $A - K$ , | B-L,                        | C - N, | D - M                     |
| 4) $A - M$ , | $\mathbf{B} - \mathbf{N}$ , | C-L    | D – K                     |

**Question no. 29:** In an open economy, the national income (Y) of the economy is .......; (C, I, G, X, M stand for Consumption, Investment, Government Expenditure, Total Exports, Total Imports respectively)

प्रश्न क्र. 29 : खुल्या अर्थव्यवस्थेमध्ये, अर्थव्यवस्थेचे राष्ट्रीय उत्पन्न (Y) हे ....... असे असते. (C, I, G, X, M हे अनुक्रमे उपभोग, गृंतवणूक, सरकारी खर्च, एकूण निर्यात, एकूण आयात दर्शवितात.)

- 1) Y = C + I + G + X
- 2) Y = C + I + G X + M
- 3) Y = C + I + G + (X M)
- 4) Y = C + I G + X M

**Question no. 30:** Which amongst the following statements are correct about cricket?

- a) During the reign of Queen Victoria, the game was introduced as the standard summer sport in English public schools and universities.
- b) The modern weight of the ball was laid down in 1774.
- c) The cricket helmet became an essential part of a batsman's attire in the 1970's.
- d) Trousers replaced half pants during the 1st half of the 19th century.

प्रश्न क्र. 30 : खालीलपैकी कोणती विधाने क्रिकेटच्या बाबत योग्य आहेत?

- a) राणी व्हिक्टोरियाच्या राजवटीत हा खेळ इंग्लिश पब्लिक शाळा आणि विद्यापीठात उन्हाळी प्रमाणभूत खेळ म्हणून सुरू करण्यात आला.
- b) 1774 मध्ये चेंडूचे आधुनिक वजन ठरविले गेले.
- c) 1970 च्या दशकामध्ये 'हेल्मेट' फलंदाजाच्या गणवेशाचा आवश्यक भाग झाला.
- d) 19 व्या शतकाच्या पहिल्या अध्या शतकात हाफपँटची जागा फुलपँटने घेतली

1) a, b, d 2) c, b, d 3) a, c, b 4) a, b, c, d Question no. 31: Which of the following is not a characteristic of tropical cyclone?

- A) Pressure gradient is very steep.
- B) They are large in size.
- C) The direction of wind in Tanzania is anticlockwise.
- D) The cyclone travels from east to west.
  - 1) A and B
- 2) B and C
- 3) C and D
- 4) A and D

प्रश्न क्र. 31 : खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये उष्णकटिबंधीय आवर्ताची नाहीत?

- A) दाबाचा उतार तीव्र असतो.
- B) त्यांचे क्षेत्र मोठे असते.
- C) वाऱ्याची दिशा टांझानियामध्ये प्रतिघटिवत असते.
- D) आवर्त पूर्वेकडून पश्चिमेकडे प्रवास करतात.
  - **1) A** आणि B
- 2) B आण C
- 3) C आण D
- 4) A आण D

**Question no. 32:** Which of the following is the latest contribution to India's foreign policy?

- 1) Look East policy
- 2) Demand for a permanent seat in the UN Security Council
- 3) Act East Policy
- 4) International Yoga Day

प्रश्न क्र. 32 : भारताच्या परराष्ट्र धोरणात अलीकडेच कोणत्या घटकाची भर पडली आहे?

- 1) पूर्वेकडे पहा
- 2) संयुक्त राष्ट्रांच्या सुरक्षापरिषदेत कायम सदस्यत्वाची मागणी
- 3) पूर्वेसाठी कृती करा.
- 4) आंतरराष्ट्रीय योग दिन

**Question no. 33:** Read the following statements.

- a) 'International Thermonuclear Experimental Reactor' (ITER) project is founded in collaboration by America, China, India only.
- b) As a part of this project a reactor named tokamak is being built up in France.
- c) It is proposed that it will consume 50 MW electricity and produce 500 MW electricity.
- d) Isotope of oxygen on atomic fusion will produce such large energy.

Which of the above sentences are true regarding ITER project?

1) a and d 2) b and c 3) a and b 4) a, b and c प्रश्न क्र. 33 : खालील विधाने वाचा.

- a) आंतरराष्ट्रीय अणुऔष्णिक प्रायोगिक भट्टी (ITER) प्रकल्पाची स्थापना फक्त अमेरिका चीन व भारत यांच्या सहकार्याने आहे.
- b) या उपक्रमाचा भाग म्हणून टोकॅमॅक नावाची अणुभट्टी फ्रान्स येथे बांधण्यात येत आहे.
- c) 50 MW वीज खर्चून 500 MW वीज तयार होईल असे प्रस्तावित करण्यात आले आहे.
- d) ऑक्सिजनच्या समस्थानिकांच्या संमीलनातून अशी खूप ऊर्जा निर्माण होईल.

ITER उपक्रमासंबंधी वरीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत?

- 1) a आणि d
- 2) b आण c
- 3) a आण b
- 4) a, b आणि c

**Question no. 34:** Agriculture income tax is assigned to the state government by ......

- 1) The Finance Commission
- 2) The National Development Council
- 3) The Inter State Council
- 4) The Constitution of India

प्रश्न क्र. 34 : कृषी उत्पन्न करासाठी राज्य सरकारची नियुक्ती ....... ने केली.

- 1) वित्त आयोग
- 2) राष्ट्रीय विकास परिषद
- 3) आंतर-राज्य परिषद
- 4) भारतीय राज्यघटना

Question no. 35: In the Gupta Age, the daily commodities were available in exchange of .......

- 1) Cowries
- 2) Copper currency
- 3) Silver coins
- 4) Gold currency

प्रश्न क्र. 35 : गुप्त काळात दैनिक उपयुक्त वस्तू ...... च्या बदल्यात उपलब्ध होत असत.

- 1) कवडी
- 2) ताम्र चलन
- 3) रजत नाणी
- 4) सुवर्ण चलन

Question no. 36: Match the following.

| • |               | 2             |
|---|---------------|---------------|
|   | Coal Deposits | Countries     |
|   | A) Shanxi     | i) Germany    |
|   | B) Ruhr basin | ii) Russia    |
|   | C) Queensland | iii) China    |
|   | D) Irkutsk    | iv) Austrelia |

प्रश्न क्र. 36 : जोड्या लावा.

| कोळशाचे साठे     | देश             |
|------------------|-----------------|
| A) शानक्सी       | i) जर्मनी       |
| B) रुऱ्ह खोरे    | ii) रशिया       |
| C) क्वीन्सलंड    | iii) चीन        |
| D) इरकुटस्क      | iv) ऑस्ट्रेलिया |
| 1) A – i B – iii | C – ii D – iv   |

- 1) A iB - iii
- C ii
- 2) A iii 3) A - iii
- C i
- D iv
- B i4) A - iB - iv
- C ivC – ii
- D ii D - iii

**Question no. 37:** The role of BRICS bank is .......

- a) to create a parallel financial system in the world.
- b) to reduce the monopoly of IMF and world Bank.
- c) to provide assistance for development to poor countries.
- d) to create an economic power block.

B - ii

- 1) only a and b
- 3) only d
- 4) only b and c

प्रश्न क्र. 37 : ब्रिक्स बँकेची भूमिका ...... आहे.

- अ) जगात समांतर आर्थिक व्यवस्था निर्माण करणे.
- ब) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी व जागतिक बँक यांची मक्तेदारी कमी करणे.
- क) गरीब देशांना विकासासाठी साहाय्य करणे.
- ड) आर्थिक सत्तागट निर्माण करणे.
  - 1) फक्त अ आणि ब
- 2) अ, ब, क, ड
- 3) केवळ ड
- 4) केवळ ब आणि क

Question no. 38: Virus having RNA as a genetic material is called as ......

- 1) Retrovirus
- 2) Rotavirus
- 3) Protovirus
- 4) Transposons

प्रश्न क्र. 38 : विषाणूंमध्ये आर. एन. ए. गुणसूत्रीय पदार्थ आहेत अशा विषाणुंना ...... म्हणतात.

- 1) प्रतिविषाण्
- 2) रोटा विषाणू
- 3) आदिविषाण्
- 4) टांसपोजोन्स

Question no. 39: Which one of the following 'Smriti's is regarded as the official law book of the Guptas?

- 1) Manu Smriti
- 2) Yajnavalkya Smriti
- 3) Narada Smriti
- 4) Brihaspati Smriti

प्रश्न क्र. 39 : खालीलपैकी कोणत्या स्मृति ह्या गुप्तकालीन अधिकृत कायद्याचे पुस्तक म्हणून समजले जात होते?

- 1) मनुस्मृति
- 2) याज्ञवल्क्य स्मृति
- 3) नारद स्मृति
- 4) बृहस्पति स्मृति

Question no. 40: Which of the following are manganese

- A) Limonite B) Pyrolusite C) Siderite E) Rhodochrosite
  - 1) A and C
- 2) B and C
- 3) A and D 4) B and D

प्रश्न क्र. 40 : खालीलपैकी कोणते मँगनीजचे खनिज आहेत?

- A) लिमोनाइट B) पायरोलुसाइट C) सिडेराइट D) ऱ्होडोक्रोसाइट 1) A आण C
  - 2) B आण C
  - 3) A आण D
- 4) B आण D

Question no. 41: The Public Accounts Committee is expected to ......

- a) provide a link between the parliament and executive.
- b) assess the needs of the states.
- c) act as a mediator between Lok Sabha and Rajya Sabha.
- d) Prevent unlawful expenditure by the executive.

1) only a 2) only b 3) only d प्रश्न क्र. 41 : खालीलपैकी कोणत्या बाबी लोकलेखासमितीने करणे अपेक्षित आहे?

- अ) संसद आणि कार्यकारी मंडळ यांच्यातील दवा म्हणून काम करणे.
- ब) राज्यांच्या गरजांचे परीक्षण करणे.
- क) लोकसभा व राज्यसभा यांच्यात मध्यस्थी करणे.
- ड) कार्यकारी मंडळाचा बेकायदेशीर खर्च थांबविणे.
  - 1) फक्त अ 2) फक्त ब 3) फक्त ड 4) अ आणि ड

Question no. 42: Liver, muscle and adipose tissues are affected by ......

- 1) progesterone
- 2) Glucagon
- 3) Androgen
- 4) Insulin

प्रश्न क्र. 42 : यकृत, रनायू आणि मेदउतीवर ..... चा परिणाम

1) प्रोजस्टेरॉन 2) ग्लूकॅगॉन 3) अँड्रोजन 4) इन्शुलिन

Question no. 43: Which Chalukyan town is known as the "Town of Temples"?

- 1) Aihole 2) Badami 3) Kanchi 4) Pattadakal प्रश्न क्र. 43 : कोणते चालुक्यन शहर "मंदिरांचे शहर" ओळखले जात होते?
  - 1) ऐहोळे
- 2) बदामी
- 3) कांची
- 4) पट्डकल

Question no. 44: Which of the following combination of symbols represents the same sheets or charts?

प्रश्न क्र. 44 : खालीलपैकी सांकेतिक चिन्हांचे कोणते एकत्रिकरण तक्त्यात बरोबर आहे?

- 1) () (0)
- 2) R < <del>S</del>→
- 3) RF GC R.H.
- 4) = = ::::::

Question no. 45: In which of the following countries the Shanbag movement is active?

- 1) Bangla Desh
- 2) Pakistan
- 3) Afganistan
- 4) Syria

प्रश्न क्र. 45 : खालीलपैकी कोणत्या देशात शानबाग चळवळ सक्रीय आहे?

- 1) बांगला देश
- 2) पाकिस्तान
- 3) अफगाणिस्तान
- 4) सिरीया

**Question no. 46:** Which of the following is a scalar quantity?

1) Force

2) Velocity

3) Pressure

4) Acceleration

प्रश्न क्र. 46: खालीलपैकी कोणती राशी अदिश आहे?

1) बल

2) गती

3) दाब

4) प्रवेग

**Question no. 47:** The Junagarh Rock Inscription of Skandagupta in Sanskrit is written in praise of .......

1) Vishnu 2) Indra 3) Shiva 4) Agni प्रश्न क्र. 47 : संस्कृतमध्ये स्कंदगुपाचे जुनागड शीलालेख हे ....... च्या स्तुतीकरता लिहिले आहेत.

1) विष्णू

2) इंद्र

3) शिव

4) अग्नि

**Question no. 48:** The area of a tropical rain forest is largest in ...... river valley.

1) Nile

2) Mahaveli Ganga

3) Zaire

4) Nigro

प्रश्न क्र. 48 : उष्णकटिबंधीय वर्षावनांचे क्षेत्र ....... नदीच्या खोऱ्यात सर्वात जास्त आहे.

1) नाईल

2) महावेली गंगा

3) झायरे

4) निग्रो

**Question no. 49:** Consider the following statements and choose the correct alternative.

- A) One does not find double citizenship in the Indian Constitution.
- B) Indians are culturally plural and diverse but politically they constitute one nation.
  - 1) A is true, B is wrong
  - 2) B is the correct explanation of A
  - 3) Both the statements are wrong
  - 4) A and B both are true

प्रश्न क्र. 49 : खालील विधाने विचारात घ्या व योग्य पर्याय निवडा.

- अ) भारतीय संविधानात दृहेरी नागरिकत्व आढळत नाही.
- भारतीय लोक बहुल सांस्कृतिक आणि विविधता असलेले आहेत पण राजकीय दृष्ट्या मात्र ते एकाच राष्ट्राचे घटक आहेत.
  - 1) अ बरोबर, ब चूक.
  - 2) ब हे अ चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
  - 3) दोन्ही विधाने चूक आहेत.
  - 4) अ आणि ब दोन्ही विधाने बरोबर.

**Question no. 50:** Which of the following are sensitive to sulphur dioxide pollution?

1) Algae 2) Mosses 3) Lichens 4) Ferns प्रश्न क्र. 50 : सल्फर डाय ऑक्साईडच्या प्रदुषणाला खालीलपैकी कोण संवेदनशील असतात?

1) शैवाल

2) मॉस

3) शैवाक

4) नेचे

# PART – II / भाग – 2

Question nos. 51 to 53: The supervisor would have to first change his attitude towards people. The staff under him must be perceived as human beings with feelings and needs. They are not autonomous within a complex work machinery. One of the greatest needs of a worker today is to have a feeling that he is in control of his workplace and not vice versa. The best way is to satisfy this need as far as possible. Firstly, he must feel that his work is meaningful. To do this, the supervisor must delegate responsibility and give limited authority to the worker to execute his job well.

The worker must be properly trained to assume responsibility and authority. Once he is ready to assume these, he can be made accountable for his job. Very often supervisors assume all responsibility and accountability for the fear of losing control of the workplace. This reduces the workers under him to pawns on a chess-board. Delegating accountability gives the worker a purpose in life and creates in him the need to do the job well. The most important thing to do is to sit with each worker and chalk out common objectives and agreed norms to achieve them. This makes workers secure about what is expected of them. Thus, when he meets his objectives, he certainly has a feeling of achievement. This sense of achievement is the greatest motivator.

- **51**: Supervisors do not delegate responsibility and authority to their subordinates because .......
  - 1) the final responsibility is theirs.
  - 2) subordinates are not capable enough.
  - 3) they can't trust their subordinates.
  - 4) they are apprehensive of losing their hold on the workplace.
- **52**: The greatest motivator is .......
  - 1) the fulfillment of purpose.
  - 2) a sense of security.
  - 3) a good supervisor.
  - 4) a good environment.
- **53**: A humane attitude on the part of the supervisor towards his staff is necessary to .......
  - 1) keep them happy.
  - 2) get them to work.
  - 3) get the best out of them.
  - 4) have a congenial atmosphere at the workplace.

प्रश्न क्र. 51 ते 53 : सर्वप्रथम पर्यवेक्षकाला लोकांविषयीची आपली वृत्ती बदलावी लागेल. आपल्या हाताखालचे लोक हे मनुष्य असून त्यांना भावना व गरजा आहेत हे आकलन असले पाहिजे. ते काही जटील कार्य यंत्रणेतील स्वायत्त भाग नव्हेत. आजच्या कामगाराची एक सर्वात मोठी गरज म्हणजे ही भावना की त्याची कामाची जागा त्याच्या ताब्यात आहे, ही नव्हे की तो तिच्या ताब्यात आहे. ही त्याची भावनिक गरज भागवणे हे सर्वात उत्तम. प्रथम त्याला असे वाटले पाहिजे की त्याचे काम हे अर्थपूर्ण आहे. हे करण्यासाठी पर्यवेक्षकाने त्याच्यावर जबाबदारी टाकून त्याला काही सीमित अधिकारही दिले पाहिजेत म्हणजे तो आपले काम व्यवस्थित पार पाडेल. आपली जबाबदारी व आपले अधिकार स्विकारता यावे यासाठी त्याला योग्य प्रशिक्षण दिले पाहिजे. जेव्हा तो हे स्विकारण्यास सिद्ध होईल तेव्हा त्याला त्याच्या कामाविषयी जबाबदार मानता येईल. बहतेक वेळा पर्यवेक्षक स्वतःच सर्व जबाबदारी व अनिर्वाचता घेत असतो नाहीतर त्याचा कामाच्या जागेवरचा ताबा सूटेल अशी त्याला भीती असते. अशाने त्याच्या हाताखालचे कामगार हे केवळ बुद्धीबळाच्या पटावरील मोहरे बनतात. जबाबदारी वाटून दिल्याने कामगारांना आयुष्यात एक उद्देश प्राप्त होतो आणि आपले काम व्यवस्थित करण्याची गरज देखील वाटते. प्रत्येक कामगाराबरोबर बसून सामान्य ध्येय मांडणे व ते प्राप्त करण्यास मान्य असलेले नियम त्याला समजावणे हे सर्वात महत्त्वाचे आहे. यामुळे कामगारांना त्यांच्याकडून जे अपेक्षित आहे त्याची खात्री वाटते. मग जेव्हा त्यांना दिलेले ध्येय पर्ण होते तेव्हा त्यांना ते साधल्याचे समाधान वाटते. हेच समाधान त्यांच्यासाठी सर्वांत मोठी प्रेरणा असते.

- 51 : पर्यवेक्षक आपल्या कनिष्ठांना जबाबदारी देत नाहीत कारण .......
  - 1) अंतिम जबाबदारी त्यांचीच असते.
  - 2) कनिष्ठ कार्यक्षम नसतात.
  - 3) त्यांचा कनिष्ठांवर विश्वास नसतो.
  - 4) आपल्या हातून अधिकार निसटून जाईल याची त्यांना भीती असते.
- 52: सर्वात मोठी प्रेरणा ...... ही असते.
  - 1) ध्येय साधल्याचे समाधान
  - 2) स्रक्षिततेची भावना
  - 3) उत्तम पर्यवेक्षक
  - 4) उत्तम पर्यावरण

53 : पर्यवेक्षकाने कर्मचाऱ्यांविषयी दयार्द्र वृत्ती राखणे ...... गरजेचे असते

- 1) त्यांना खुश ठेवण्याकरिता
- 2) त्यांना कामाला लावण्याकरिता
- 3) त्यांच्याकडून उत्तम प्रतिसाद मिळविण्याकरिता
- 4) कामाच्या ठिकाणी अनुकूल वातावरण ठेवण्याकरिता

Question nos. 54 to 56: One of the greatest delusions of modern times is the prevailing belief that we are more civilized than our ancestors. At no other period in the history of mankind has the word 'Civilization' been so often misused and misunderstood. It is not in the abundance of material goods alone that civilization lies. Neither does it consist in the advance of scientific knowledge however amazing it may be. The inventions and discoveries of science have undoubtedly brought unheard blessings and comforts to us. But they are not civilization. What we have failed to see is that civilization is a special way of human behaviour, of thought and feeling. The essential quality of civilization lies in the spirit of man, in his attitude to himself, to his fellowmen and to life as a whole. Looking everywhere around us today, we will find that man has made no progress since the dawn of history, in his attitude towards his fellowmen. On all the highest pillars in the cities of the world, you will find the figure of a conqueror or a general soldier. We know more about our killers and destroyers than about our saviours and saints. The heroes of the world are the heroes of war.

**54 :** According to the passage what does civilization consist of?

- 1) Inventions and discoveries
- 2) Possession of goods
- 3) Advanced scientific knowledge
- 4) Man's attitudes and behaviour
- 55: What does the word 'delusion' mean?
  - 1) Real truth
- 2) Wrong belief
- 3) Correct statement
- 4) Misplaced interests

 $\mathbf{56}$ : The main purpose of the passage is to convey the idea that .......

- 1) modern man is more advanced in scientific knowledge.
- we are in a more comfortable position than our ancestors.
- 3) modern man does not possess any attitude different from that of his ancestors.
- 4) we respect our heros of war, our conquerors.

प्रश्न क्र. 54 ते 56: आधुनिक काळातील एक सर्वात मोठा भ्रम म्हणजे सध्या प्रचलित असलेले मत की आपण आपल्या पूर्वजांपेक्षा जास्त सुसंस्कृत आहोत. मानव इतिहासातील कोणत्याही काळात संस्कृती ह्या शब्दाचा एवढा गैरवापर व ह्याच्याविषयी इतका गैरसमज झाला नसेल.

संस्कृती म्हणजे केवळ भौतिक मालमत्तेची रेलचेल नव्हे किंवा वैज्ञानिक ज्ञानातील प्रगती कितीही अद्भूत असली तरी तीही नव्हे. विज्ञानातील शोधांनी निसंदेह आपल्या आयुष्यात कधी न ऐकलेल्या सुविधा व आराम आणले आहेत. परंतु याही गोष्टी म्हणजे संस्कृती नव्हे. जे आपण लक्षात घेत नाही ते हे की संस्कृती म्हणजे वागणूकीची, विचारांची व भावनांची एक विशिष्ट पद्धत. संस्कृतीचा मूलभूत धर्म हा मानवाच्या प्रकृतीत, त्याच्या स्वतःविषयीच्या वृत्तीत, आपल्या सोबत्याविषयीच्या वृत्तीत आणि खुद्द आयुष्याविषयीच्या वृत्तीत असतो. आपल्या आजूबाजूला पाहिले असता असे दिसते की इतिहासाच्या प्रारंभापासून मनुष्याने सोबत्याविषयीच्या वृत्तीत काहीही प्रगती केलेली नाही. जगातील शहरांच्या सर्व उंच खांबांवर युद्धातील विजेत्यांचे किंवा सैनिकांचे पुतळे आढळतात. आपल्यातील त्राते व साधू संत यांच्यापेक्षा जास्त माहिती आपल्याला आपल्यातील मारेकरी व विध्वंसक यांच्या विषयी असते. जगाचे रणधीर म्हणजे फक्त युद्धातील रणशूर मानले आहेत.

54 : परिच्छेदाप्रमाणे कोणत्या गोष्टी मानवी संस्कृतीत समाविष्ट आहेत?

- 1) संशोधन
- 2) उत्पादनांवरील मालकी
- 3) प्रगत शास्त्रीय ज्ञान
- 4) मानवी वृत्ती व वर्तन

55 : 'भ्रम' या शब्दाचा अर्थ काय?

- 1) खरे सत्य
- 2) चुकीचा विश्वास
- 3) योग्य विधान
- 4) चुकीची आवड

56 : परिच्छेदाचा मुख्य हेतू ही संकल्पना दर्शवितो की .......

- 1) आधुनिक मानव हा शास्त्रीय ज्ञानामध्ये अधिक प्रगत आहे.
- आपण आपल्या पूर्वजांपेक्षा अधिक सुखदायक परिस्थितीत आहोत.
- 3) आधुनिक मानव आपल्या पूर्वजांपेक्षा वेगळी वृत्ती बाळगत नाही.
- 4) आपल्याला आपल्या वीरांबद्दल, जेत्यांबद्दल सार्थ अभिमान आहे.

**Question nos. 57 to 59:** Man enjoys the gift of speech and the ability to think. Yet by certain actions, man shows that he is thoughtless and lacks imagination. He causes much suffering to dumb creatures without meaning to be cruel.

Think of all the happy, wild birds flying freely, enjoying the open sky and living in the dense forest trees. Man catches a bird and imprisons it in a beautiful cage. He thinks that the bird will be happy if it gets a lot of food and fruits and a clean cage to live in. Man fails to understand the bird's feelings. The little prisoner no longer feels like singing its songs of freedom and the joy of living. If it could speak, it would tell man how sad it is, cooped up in that small cage. To the bird, freedom is more valuable than food and comfort.

How can man be so thoughtless when he boasts of his superior intellect? He should understand the feelings of the dumb animals and birds and treat them with kindness and sympathy. Most children amuse themselves by teasing, troubling or torturing dumb creatures in captivity. It is the duty of parents and adults to teach children to have the right attitude towards all living creatures. Thus, we can hope to establish a friendly atmosphere between man and the other animals. Man then need no longer be known as the enemy of all creatures.

57: Why is man said to be thoughtless?

- 1) because he imprisons the birds.
- 2) because he loves birds and their singing.
- 3) becouse he has ability to speak and think.
- 4) because he fails to understand the feelings of animals and birds.

**58 :** Where animals and birds are concerned which of the following is not true?

- 1) Man is superior inintellect.
- 2) Man inflicts suffering on them thoughtlessly.
- 3) Many children torture creatures in captivity.
- 4) Children are taught the right attitude towards all living creatures.
- **59:** The imprisoned bird .......
  - 1) is happy to get a lot of food.
  - 2) wishes to tell man how sad he is.
  - 3) values freedom more than anything else.
  - 4) all the above.

प्रश्न क्र. 57 ते 59 : माणसाला संभाषणाचे आणि त्यामुळे विचार करण्याचे वरदान आहे. तरीही काही कृतींमधून माणूस हे दाखवून देतो की कधीतरी तो अविचारीपणा करतो आणि त्याची कल्पनाशक्ती काम करत नाही. तो अनेक मुक्या जीवांना, त्याच्या मनात दुष्टपणाची भावना नसली तरी त्रास देतो.

आकाशात आनंदाने मुक्त संचार करणाऱ्या आणि जंगलात राहणाऱ्या पक्षांचा विचार करा. माणूस पक्षी पकडतो आणि त्यांना पिंजऱ्यात बंद करतो. त्याला असे वाटते की ह्या पक्ष्याला अन्न, फळे भरपूर खायला मिळाली आणि स्वच्छ पिंजरा रहायला मिळाला तर तो आनंदी राहील. माणसाला पक्ष्याच्या भावना कळू शकत नाही. ह्या पिंजऱ्यातल्या पक्ष्याला स्वातंत्र्याचे आणि आनंदाचे गाणे गाता येत नाही. जर त्याला बोलता येत असेल तर त्याने त्याला त्या पिंजऱ्यात राहण्याचे किती दुःख होते आहे हे सांगितले असते. एका पक्ष्यासाठी स्वातंत्र्य हे चांगले अन्न आणि आराम यापेक्षा जास्त महत्त्वाचे असते.

ज्या माणसाला आपल्या बुद्धीचा इतका अभिमान वाटतो तोच इतका अविचारी कसा वागू शकतो? त्याला ह्या मुक्या प्राण्यांचे आणि पक्ष्यांचे मन कळले पाहिजे आणि त्याने त्यांच्याशी द्याळूपणे आणि सहानुभूतीपूर्वक वागले पाहिजे. बऱ्याच मुलांना अशा मुक्या जनावरांना पकडून चिडवण्यात, त्रास देण्यात आणि त्यांचा छळ करण्यात मजा वाटते. मुलांचा मुक्या जनावरांविषयी योग्य तो दृष्टीकोन निर्माण करण्याची जबाबदारी पालकांची आणि प्रौढांची आहे. त्यामुळे माणूस आणि इतर प्राणीमात्र यांच्यात मैत्रीपूर्ण वातावरण निर्माण होईल अशी आपण अशा करू शकतो. माणसाला प्राण्याचा शत्रू समजण्याची गरज उरणार नाही.

- 57 : माणसाला अविचारी का म्हटले आहे?
  - 1) कारण तो पक्ष्यांना पिंजऱ्यात ठेवतो.
  - 2) कारण त्याला पक्षी व त्यांचे गाणे आवडते.
  - कारण त्याला संभाषणाची आणि विचार करण्याची क्षमता आहे.
  - कारण तो प्राणी व पक्षी यांच्या भावना समजून घेण्यास असमर्थ आहे.

**58** : प्राणी व पक्षी यांच्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही?

- 1) माणूस बुद्धिमत्तेत सरस आहे.
- 2) माणूस अविचारीपणे त्यांना त्रास देतो.
- 3) अनेक मुले जायबंदी प्राण्यांचा छळ करतात.
- 4) मुलांना जीवसृष्टीबद्दलचा योग्य दृष्टीकोन शिकवला जातो.
- 59 : पिंजऱ्यातला पक्षी ......
  - 1) भरपूर अन्न मिळाल्याने खुश आहे.
  - 2) आपण किती द्:खी आहोत हे माणसाला सांगतो.
  - 3) इतर कशाही पेक्षा स्वातंत्र्याला महत्त्व देतो.
  - 4) वरीलपैकी सर्व पर्याय

**Question nos. 60 to 62 :** Dr. Kiran Bedi is the first lady to qualify for the Indian Police Service (IPS). The qualities of honesty, courage, empathy for fellow humans, hard work, determination and patriotism are the ones that personify this unique woman.

Bedi had a hard time getting her way through the male dominated profession. She saw in her role as a police officer an opportunity to help the people, to show them the way to a better life. She applied this philosophy at every stage of her career as a traffic cop, an anti-narcotics cell officer, an anti-terrorist specialist, and an administrator.

Bedi did not fear anybody. To her the law was the same for all, be it the President of India or a commoner. It is said that she once towed Prime Minister Indira Gandhi's car for parking violation while she was on the way to the United Sates.

The greatest challenge to her philosophy came in 1994 when she was promoted to the rank of Inspector General of Prisons and given the responsibility of managing the largest and most notorious prison in the Asia Pacific region – Tihar Jail in Delhi where the inmates numbered about 8,500. She would shock prisoners by personally visiting them, talking and listening to them.

Bedi can be rightly acclaimed as the woman who scrubbled the dirt off the *khaki* of the police force by establishing herself and her life as an example worthy of emulation.

**60 :** Which of the following is an example of Dr. Bedi's quality of empathy?

- 1) Visiting and talking to prisoners
- 2) Not fearing anybody
- 3) Managing the Tihar prison
- 4) Being successful in a male dominated profession
- **61**: Which of the following was Dr. Bedi's greatest challenge?
  - 1) Being the in-charge of anti-narcotics cell
  - 2) Being a traffic cop
  - 3) Talking to the prisoners
  - 4) Managing the Tihar Jail
- **62:** Which of the following statements is correct?
  - 1) Kiran Bedi had no sympathy for the common man.
  - 2) She got through the male dominated profession very easily.
  - 3) She could manage about 8,500 prisoners.
  - 4) She had different laws for different strata of society.

प्रश्न क्र. 60 ते 62 : डॉ. किरण बेदी या भारतीय पोलिस दलातील (IPS) पहिल्या महिला अधिकारी. खरेपणा, धाडस, सहिष्णुता, कष्टाळूपणा, दृढनिश्चयीपणा व देशप्रेम ही या अद्भितीय स्त्रीची गुणलक्षणे.

या पुरुषप्रधान व्यवसायात आपली वाट शोधणे हे तसे बेदींना अवधडच होते. परंतु आपल्या पोलिस अधिकाऱ्याच्या भूमिकेत त्यांनी लोकांना सहाय्य करण्याची व लोकांना आयुष्य सुधारण्यासाठी वाट दाखवण्याची संधी पाहिली. हेच तत्व त्यांनी आपल्या व्यवसायाच्या प्रत्येक टप्प्यावर म्हणजे वाहतुक अधिकारी, अंमली पदार्थ विरोधी दलातील अधिकारी, आतंकवादी विरोधी विषेशज्ञ व प्रशासक असताना जोपासले.

बेदींना कोणाचीही भीती नव्हती. कारण कायदा हा सर्वांसाठी सारखाच असतो, मग ते राष्ट्रपती असोत वा तो सामान्य माणूस असो. असे सांगतात की खुद्द पंतप्रधान श्रीमती इंदिरा गांधी एकदा अमेरिकेला निघाल्या असता त्यांची चुकीच्या ठिकाणी उभी केलेली गाडी यांनी उचलून नेली.

त्यांच्या तत्वाला खरे आव्हान 1994 मध्ये त्यांना पोलिस महानिरीक्षक (तुरुंग) म्हणून बढती झाल्यावर मिळाले. कारण त्यांना आशिया खंडातील सर्वात मोठ्या व सर्वात कुविख्यात तुरुंगाची जबाबदारी देण्यात आली – ते म्हणजे दिल्लीचे तिहार करागृह, जेथे 8,500 कैदी होते. बेदी जेव्हा कैद्यांना स्वतः भेटून, त्यांच्याशी बोलून, त्यांचे म्हणणे ऐकून घेत तेव्हा कैद्यांना धक्काच बसत असे.

**60 :** खालीलपैकी कोणते विधान डॉ. बेदी यांच्या भावनारोपण गुणाचे उदाहरण आहे?

- 1) कैद्यांना भेटणे व त्यांच्याशी बोलणे.
- 2) कोणालाही न घाबरणे.
- 3) तिहार जेलचे व्यवस्थापन करणे.
- 4) एका पुरुष प्रधान व्यवसायात यशस्वी होणे.

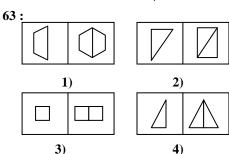
61 : खालीलपैकी कोणते बेदी यांना सर्वात मोठे आव्हान ठरले?

- 1) अमली पदार्थ विरोधी दलाचे प्रमुख असणे.
- 2) वाहतूक पोलीस असणे.
- 3) कैद्यांशी बोलणे.
- 4) तिहार जेलचे व्यवस्थापन सांभाळणे.

62: खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे?

- 1) किरण बेदींना सामान्य माणसाविषयी काहीही सहानुभूती नव्हती.
- 2) त्या फार सहजतेने एका पुरुष प्रधान व्यवस्थेत सामावल्या.
- 3) सुमारे 8,500 कैद्यांचे त्यांनी व्यवस्थापन केले.
- 4) त्यांनी समाजातील वेगवेगळ्या लोकांसाठी वेगवेगळे नियम लावले

**Question no. 63 to 66 :** Find the odd man out प्रश्न क्र. **63 ते 66 :** विसंगत पद ओळखा.



64:1) 400 2) 4

3) 4000 4) 40000

65:1) NECK 2) EYES

3) HANDS 4) CHEEK 3) हात 4) गाल

65: 1) मान 2) डोळे 66: 1) NOL 2) TUF 3) हात 3) XYB

4) STH

**Question nos. 67 to 69 :** Which number / group of alphabets / figures amongst the alternatives will replace the question mark in a sequence?

प्रश्न क्र. 67 ते 69 : मालिकेमध्ये प्रश्नचिन्हाच्या जागी पर्यायातील कोणती संख्या / मूळाक्षरांचा गट / आकृती येईल?

**67:** 21, 23, 29, 47, 75, ?

1) 110 2) 103 3) 99

4) 115

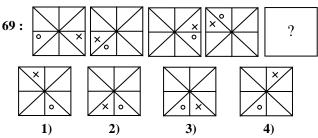
**68**:

XWVU, SRQP, ?, IHGF

1) KLMN 2) ONML

3) MLKJ

4) NMLK



**Question no. 70:** Asmita, Babalu, Chetan, Daya, Ekata and Farukh are staying in different houses in a row. Farukh and Daya are neighbours of Bablu. Ekata is a neighbour of Chetan and Asmita, who is not a neighbour of either Farukh or Daya. If Chetan is also not a neighbour of Daya, then who are neighbours of Farukh?

1) Babalu and Daya

2) Daya and Chetan

3) Babalu and Chetan

4) Babalu and Ekata

प्रश्न क्र. 70: अस्मिता, बबलू, चेतन, द्या, एकता आणि फारुख हे एकाच रांगेत वेगवेगळ्या घरात राहतात. फारुख आणि द्या हे बबलूचे शेजारी आहेत. एकता ही चेतन आणि अस्मिता, जी फारुख किंवा द्या यांची शेजारी नाही, हीची शेजारी आहे. जर चेतनसुद्धा द्याचा शेजारी नसेल तर फारुखचे शेजारी कोण असेल?

1) बबलू आणि दया

2) दया आणि चेतन

3) बबलू आणि चेतन

4) बबलू आणि एकता

Question nos. 71 and 72: K, L and M are the three persons who have worn shirts and trausers of different colours. Trousers are having colours Pink, Blue, and White where as shirts are Red, White and Buff coloured. No one has worn the pants and shirt of the same colour. K has not worn Pink pants while L has not worn Blue pants. M has not worn White pants while L has not worn Buff shirt K has worn White shirt then,

प्रश्न क्र. 71 आणि 72 : K, L आणि M ह्या तीन व्यक्तिंनी निरनिराळ्या रंगांच्या शर्टस् आणि पँटस् घातल्या आहेत. पँटस्चे रंग गुलाबी, निळा व पांढरा आहे तर शर्टस् लाल, पांढऱ्या व बफ रंगांचे आहेत. कोणीही एकाच रंगांचे पँट व शर्ट घातलेले नाहीत. K ने गुलाबी पँट घातली नाही तर L ने निळी पँट घातलेली नाही. M ने पांढरी पँट घातली नाही तर L ने बफ रंगांचा शर्ट घातलेला नाही. K ने पांढरा शर्ट घातला आहे. तर,

71: What is the colour of the pants which M has worn?

1) Red

2) Blue

3) White

4) Pink

71: M ने घातलेल्या पँटचा रंग कोणता आहे?

1) लाल

2) निळा

3) पांढरा 4) गुलाबी

**72:** Which of the following triad is correct?

1) K – Pink pants – White Shirt

2) L – White pants – Red Shirt

3) L – Blue pants – Red Shirt

4) M – Pink pants – White Shirt

72: खालीलपैकी कोणते त्रिके बरोबर आहे?

1) K – गुलाबी पँट – पांढरा शर्ट

2) L – पांढरी पँट – लाल शर्ट

3) L- ਜਿਕੀ ਧੱਟ - लाल शर्ट

4) M - गुलाबी पँट - पांढरा शर्ट

**Question no. 73:** If in a certain code language ART is written as 22203, then how will the word JAM be coded in the same code language?

1) 15312

2) 12315

3) 21351

4) 10112

प्रश्न क्र. 73 : जर एका सांकेतिक भाषेत ART हा 22203 असा लिहिला जातो, तर JAM हा शब्द त्याच सांकेतिक भाषेत कसा लिहिला जाईल?

1) 15312 2) 12315 3) 21351 4) 10112

**Question no. 74 and 75 :** In a certain code language, the word STAKE is written as 72415 and the word STEAL is written as 17495. Then -

प्रश्न क्र. 74 आणि 75 : एका सांकेतिक भाषेत STAKE हा शब्द 72415 असा लिहितात आणि STEAL हा शब्द 17495 असा लिहिला जातो. तर –

**74.** In the same code language how will the word LAKE be written?

74 : त्याच सांकेतिक भाषेत LAKE हा शब्द कसा लिहिला जाईल?

1) 9249

2) 9417

3) 2417

4) 2419

**75.** How could be the word LOST be coded?

75 : LOST हा शब्द कसा लिहिला जाऊ शकेल?

(A) 2375 (B) 3597 (C) 5967 (D) 4657

1) A or **किंवा** B

2) B or किंवा C

3) A or िंवा D

4) C or किंवा D

**Question nos. 76 and 77:** Suresh is facing east. After turning 90° in anticlockwise direction, he travels for 8 km. Turning to his right he travels 2 km. Then again turns right and travels 11 km. Finally turning to his right he travels 6 km.

प्रश्न क्र. 76 आणि 77: सुरेश पूर्वेकडे तोंड करून उभा आहे. प्रतिघटिवत दिशेने 90° तून वळून तो 8 कि.मी. गेला. त्याच्या उजवीकडे वळून तो 2 कि.मी. गेला. नंतर पुन्हा उजवीकडे वळला आणि 11 कि.मी. गेला. शेवटी त्याच्या उजवीकडे वळून 6 कि.मी. गेला. तर,

**76**: How far in km is Suresh from his starting point?

76: सुरेश त्याच्या आरंभ बिंद्पासून किती कि.मी. दूर आहे?

1) 27

2) 13

3) 5

4) 10

**77**: If Suresh wants to travel to the starting point in which direction he should travel?

1) North east

2) South east

3) North west

4) South west

77: जर सुरेशला आरंभ बिंदूकडे जायचे असेल तर तो कोणत्या दिशेला प्रवास करेल?

1) ईशान्य

2) आग्नेय

3) वायव्य

4) नैऋत्य

**Question no. 78:** What is the type of a quadrangle whose four angles are x + 47, 2x - 17, 2x - 3 and x + 33 respectively?

1) Rectangle

2) Square

3) Parallelogram

4) Trapezium

प्रश्न क्र. 78 : ज्या चौकोनाचे चार कोन अनुक्रमे x + 47, 2x - 17, 2x - 3 आणि x + 33 आहेत तो कोणत्या प्रकारचा चौकोन असेल?

1) आयत

चौरस

3) समांतरभुज चौकोन

4) समलंब चौकोन

**Question no. 79:** Kalu does some work in 24 days whereas Balu does the same work in 48 days. How many days will be required if both Kalu — Balu do the work simultaneously?

1) 12

2) 22

3) 20

4) 16

प्रश्न क्र. 79: काळू काही काम 24 दिवसात करतो तर बाळू तेच काम 48 दिवसात करतो. जर काळू-बाळू यांनी एकाच वेळी ते काम केले तर किती दिवस लागतील?

1) 12

2) 22

3) 20

4) 16

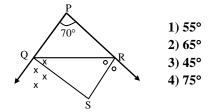
**Question no. 80:** How much will be the difference in the interest if  $\stackrel{?}{\stackrel{?}{\stackrel{}}}$  25000/– is invested for two years at 8% per year with simple interest and compound interest?

प्रश्न क्र. 80 : ₹ 25000/- द.सा.द.शे. 8% दराने दोन वर्षाकरता सरळ व्याजाने व चक्रवाढ व्याजाने गुंतवल्यास मिळणाऱ्या व्याजात किती फरक असेल?

1) ₹ 150/- 2) ₹ 160/- 3) ₹ 260/- 4) ₹ 180/-

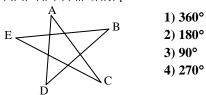
Question no. 81: In  $\triangle PQR$  m $\angle QPR = 70^{\circ}$ . Sides PQ and PR are extended. The angle bisectors of exterior angles Q and R meet at S as shown in the figure. How much is m $\angle QSR$ ?

प्रश्न क्र.  $81: \Delta PQR$  मध्ये  $m\angle QPR = 70^{\circ} PQ$  आणि PR ह्या भुजा वाढवल्या. बाह्यकोन Q आणि R चे कोनदुभाजक आकृतीत दाखविल्याप्रमाणे S मध्ये मिळतात. तर  $m\angle QSR$ ? किती असेल?



**Question no. 82:** What is the sum of the angles at the point A, B, C, D, E in the following figure?

प्रश्न क्र. 82 : खालील आकृतीत A, B, C, D, E या बिंदूपाशी होणाऱ्या कोनांची बेरीज किती असेल?



**Question no. 83:** The ratio of today's age of Ram and Rahim is 3: 2. The ratio of their ages four years ago was 5: 3. Then how much will be the difference in their ages 4 years hence?

प्रश्न क्र. 83: राम आणि रहिम यांच्या आजच्या वयांचे गुणोत्तर 3: 2 आहे. चार वर्षापूर्वी त्याच्या वयाचे गुणोत्तर 5: 3 होते. तर चार वर्षानंतर त्याच्या वयातील फरक किती असेल?

1) 8

2) 6

3) 9

4) 4

**Question no. 84:** When a sari is sold at ₹ 2400/- 20% profit is gained. For how much it should be sold to get a profit of 30%?

प्रश्न क्र. 84 : एक साडी ₹ 2400/- ला विकली तेव्हा 20% नफा मिळाला ती कितीला विकावी म्हणजे 30% फायदा होईल?

1) 3600/-

2) 2300/-

3) 3000/-

4) 2600/-

**Directions for following 6 questions:** Given below are six questions describing a situation and is followed by four possible responses. Indicate the response you find the most appropriate. Choose only one response for each question. The responses will be evaluated based on the level of appropriateness for the given situation.

Please attempt all the questions. There is no penalty for wrong answers for these six quetions.

पुढील सहा प्रश्नांसाठी सूचना : खाली सहा प्रश्न दिले आहेत ज्यात प्रत्येकी एक घटना दिली आहे आणि त्यानंतर चार प्रतिक्रिया दिल्या आहेत. तुमच्या दृष्टीने त्यातील सर्वात योग्य प्रतिक्रिया नोंदवा. प्रत्येक प्रश्नाकरीता एकच पर्याय निवडा. उत्तरांचे मूल्यांकन, दिलेल्या घटनेच्या संदर्भात उपयोगितेच्या स्तरावर केले जाईल.

कृपया सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्या. या सहा प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरासाठी कोणताही दंड केला जाणार नाही.

**Question no. 85:** You are a supervisor of a construction company. While doing your work, you came to know that the quality of material used in a building by the builder was not up to the mark. When you informed about it to the project manager, he tried to bribe and threaten you. What will you do?

- 1) Report about it to any senior official.
- 2) Complain about the matter to the police.
- 3) Accept the bribe due to threatening.
- 4) Go on strike with all workers.

प्रश्न क्र. 85 : तुम्ही एका बांधकाम व्यवसायाशी निगडीत असणाऱ्या कंपनीचे सुपरवायझर आहात. तुम्ही काम करत असताना बांधकामासाठी वापरण्यात आलेले साहित्य हलक्या प्रतीचे असल्याचे तुमच्या निदर्शनास आले त्यामुळे तुम्ही या प्रकल्पाशी निगडीत असणाऱ्या व्यवस्थापकास याबाबत माहिती दिली परंतु तो तुम्हास लाच व धमकी देण्याचा प्रयत्न करत आहे. अशा परिस्थितीत तुम्ही काय कराल?

- 1) वरिष्ठांकडे याबाबत अहवाल पाठवाल.
- 2) पोलिसांकडे तक्रार कराल.
- 3) धमकीमुळे लाच घेण्यास तयार व्हाल.
- 4) सर्व कर्मचाऱ्यांना बरोबर घेऊन संप प्काराल.

**Question no. 86:** You are the head of the department of a Government organization. One question is asked in the legislative assembly in zero hour session regarding your department. So you have to sent an urgent report to the higher authority. What would you do?

- 1) Place a written order to your subordinate for sending the report immediately.
- 2) Give an order to your subordinate to send it by speed post or fax.
- 3) Give an order to your subordinate through a departmental letter.
- 4) None of the above

प्रश्न क्र. 86: तुम्ही सरकारी यंत्रणेतील एका विभागाचे प्रमुख आहात. विधीमंडळातील शुन्य काळात तुमच्या विभागाशी निगडीत एक प्रश्न विचारण्यात आला. त्यामुळे त्या प्रश्नास अनुसरून तुम्हाला तात्काळ वरिष्ठांकडे अहवाल सादर करावयाचा आहे. तुम्ही काय कराल?

- 1) तात्काळ अहवाल पाठवण्याचा लेखी आदेश तुम्ही तुमच्या कनिष्ठ अधिकाऱ्याला द्याल.
- 2) जलद पोस्ट किंवा फॅक्सने अहवाल पाठवण्याचा आदेश आपण कनिष्ठ अधिकाऱ्यांना द्याल.
- तुमच्या विभागातील पत्राद्वारे तुम्ही तुमच्या किनष्ठ अधिकाऱ्यास आज्ञा द्याल.
- 4) वरीलपैकी नाही.

**Question no. 87:** You are working as an executive engineer and one of the Jr. engineer in your department is not co-operating with you in a new project of government. You will .......

- 1) take away the matter from him after scolding.
- 2) raise the matter in a meeting.
- 3) complain about him to a senior official.
- 4) ask a written reply from him for not doing work.

प्रश्न क्र. 87: तुम्ही कार्यकारी अभियंता आहात. तुमच्या विभागातील किनेष्ठ अभियंता तुम्हाला सरकारच्या एका नव्या प्रकल्पाशी निगडीत कामामध्ये असहकार दाखवत आहे. तुम्ही काय कराल?

- 1) त्या कर्मचाऱ्याशी निगडीत असणारे काम त्याला ताकीद देऊन काढून घ्याल.
- 2) मिटिंगमध्ये या मुद्यास अनुसरून प्रश्न उपस्थित कराल.
- 3) वरिष्ठांकडे या कर्मचाऱ्याची तक्रार कराल.
- 4) काम न करण्याबद्दल त्या कर्मचाऱ्याचे लेखी मत मागवून घ्याल.

**Question no. 88:** You are a police officer. One night during patrolling duty, you find a suspicious bag lying on the road. What would you do?

- 1) Go near to the bag and open it.
- 2) Inform the nearby police station and ask for immediate assistance as the bag could be a bomb.
- 3) Leave the bag as it is and go on your duty.
- 4) Keep the bag with you.

प्रश्न क्र. 88 : तुम्ही पोलिस अधिकारी आहात. रात्रीच्या वेळी गस्त घालत असताना रस्त्यावर तुम्हाला एक संशयास्पद बॅग सापडली आहे. तुम्ही काय कराल?

- 1) बॅगेजवळ जाऊन तुम्ही ती उघडाल.
- 2) जवळच्या पोलिस स्टेशनला बॅगेमध्ये बॉम्ब असण्याची शक्यता असल्याचा संदेश देऊन तात्काळ त्यांची मदत घ्याल.
- 3) बॅगेकडे दुर्लक्ष करून तुम्ही तुमचे पुढील काम चालू ठेवाल.
- 4) ती बॅग तुम्ही स्वत:कडे ठेवाल.

**Question no. 89:** You are attending a formal meeting of launching a new policy for rural development. The meeting is very boring and unproductive as the members are not reaching to a particular course of action. Meeting is going on in your office. How would you react?

- 1) Pretend to have received an urgent call and go to the back of your chamber.
- 2) Try to involve yourself and make the meeting more productive and help the team in reaching a conclusion.
- 3) Bear the delay as it would be rude to leave.
- 4) Try to postpone the meeting.

प्रश्न क्र. 89: ग्रामीण विकासाशी निगडीत नवीन धोरण ठरवण्यासाठी आयोजित केलेल्या मिटिंगमध्ये तुम्ही सहभागी आहात. मिटिंगमधील सभासद कुठलेही विशिष्ठ धोरण व दिशा ठरवत नाही. त्यामुळे मिटिंग कंटाळवाणी बनत चालली आहे व कोणतीही फलनिष्पत्ती होत नाही असे चित्र दिसत आहे. मिटिंग तुमच्या कार्यालयात चालू आहे. अशावेळी तुम्ही काय प्रतिक्रिया द्याल?

- तुम्हाला महत्त्वाचा फोन आल्याचे ढोंग करून तुम्ही चेंबरच्या मागच्या बाजूस जाल.
- 2) मिटिंगमध्ये सक्रिय सहभाग नोंदवून ती जास्तीत जास्त फलदायी व उद्दिष्ट केंद्रित बनवण्याचा प्रयत्न कराल.
- 3) मिटिंगमधील विलंब मान्य करणे कारण मधूनच उठून जाणे उद्घटपणाचे होईल.
- मिटिंग पुढे ढकलण्याचा प्रयत्न कराल.

**Question no. 90:** One social organization which is supported by political party gets violent and starts breaking laws in an area. You are the district magistrate of that area. How will you tackle law and order situation in the area?

- 1) You will reach at the incidence with police force and keeping at a distance from the crowd try to pacify them keeping the police force behind and if the situation does not get under control, then minimal action will be suggested.
- 2) Direct the police force to take punitive action.
- 3) Leave the place to save your own life.
- 4) Direct the police force to use tear gas and lathi charge

प्रश्न क्र. 90 : एका राजकीय पक्षाने पुरस्कृत केलेली सामाजिक संस्था शहरात दंगे पसरवून कायदा व सुव्यवस्था विस्कळित करण्याचा प्रयत्न करत आहे. हे निदर्शनास आल्यास एक जिल्हा दंडाधिकारी या नात्याने तुम्ही काय कराल?

- पोलिसांचा ताफा घेऊन तुम्ही घटनास्थळी पोहचाल पोलिसांना मागे ठेऊन गर्दीपासून दूर राहून त्यांना शांत करण्याचा प्रयत्न कराल व परिस्थिती हाताबाहेर जात आहे असे निदर्शनास आल्यास कमीत कमी कारवाई करण्याचे सुचवाल.
- 2) कडक कारवाईचे आदेश तुम्ही पोलिसांना द्याल.
- 3) स्वत:चा जीव वाचवण्यासाठी तुम्ही तिथून निघून जाल.
- 4) अश्रु धुर व लाठीहल्ला करण्याचा आदेश पोलिसांना द्याल.

#### PAPER ENDS HERE

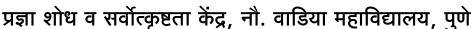
# Space for Rough Work / कच्च्या कामासाठी जागा

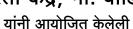
## जोपर्यंत तुम्हाला सांगितले जात नाही तोपर्यंत हा प्रश्नसंच उघडू नका.

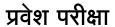


# डॉ. आंबेडकर स्पर्धा परीक्षा केंद्र, यशदा, पुणे











वेळ : दोन तास अधिकतम गुण : 200

## सूचना

- 1. परीक्षा सुरू झाल्यानंतर लगेचच ह्या प्रश्नसंचात काही पाने कोरी किंवा फाटलेली आहेत का किंवा काही पाने किंवा प्रश्न गहाळ झाले आहेत का हे तपासा. तसे असल्यास ह्या प्रश्नसंचाऐवजी नवीन प्रश्नसंच घ्या.
- 2. बाजूला दिलेल्या चौकोनात तुमचा परीक्षा क्रमांक लिहा. त्या व्यतिरिक्त या प्रश्नसंचावर काही लिह् नका.
- 3. या प्रश्नसंचात एकूण **दोन** भाग खालीलप्रमाणे विभागलेले आहेत.

|         | एकूण<br>प्रश्न | गुण | प्रश्नांचे स्वरूप | चुकीच्या उत्तरासाठी दंड  |
|---------|----------------|-----|-------------------|--|
| भाग - 1 | 50             | 100 | वस्तुनिष्ठ        | प्रत्येक चुकीच्या उत्तरासाठी एक तृतियांश गुणांचा दंड                               |
| भाग - 2 | 40             | 100 | वस्तुनिष्ठ        | प्र. क्र. 85 ते 90 व्यतिरिक्त प्रत्येक चुकीच्या उत्तरासाठी एक तृतियांश गुणांचा दंड |

प्रत्येक प्रश्न इंग्रजी आणि मराठी मध्ये छापलेला आहे. प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्याय दिलेले आहेत. त्यापैकी असा एक पर्याय निवडा की जो तुम्हाला उत्तरपत्रिकेवर नोंदवायचा आहे. जर तुम्हाला एकापेक्षा अधिक पर्याय बरोबर वाटत असतील तर त्यातील तुम्हाला वाटणारा सर्वात योग्य पर्याय नोंदवा. कोणत्याही प्रश्नासाठी केवळ एकच पर्याय निवडा.

- सर्व 90 वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे (भाग 1 व 2) सकाळी 11 ते द्पारी 1 या वेळेत तुम्हाला त्यासाठी दिलेल्या स्वतंत्र उत्तरपत्रिकेवरच नोंदवायची
- वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरपत्रिका द्पारी 1 वाजता परत घेतली जाईल. कोणत्याही परिस्थितीत वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची उत्तरे द्पारी 1 नंतर लिहिता येणार नाहीत
- उत्तरपत्रिकेवर पर्याय नोंदविण्यापूर्वी तुम्हाला उत्तरपत्रिकेवर विशिष्टमाहिती भरायची आहे. ही माहिती तुम्हाला दिलेल्या प्रवेश पत्रिकेवर आहे. 6.
- सर्व प्रश्नांचे पर्याय नोंद्वून पूर्ण झाल्यानंतर आणि परीक्षा संपल्यानंतर तुम्हाला पर्यवेक्षकांकडे **फक्त उत्तरपत्रिका** द्यावयाची आहे. हा प्रश्नसंच घेवून जाण्यास तुम्हाला परवानगी आहे. दुपारी 12 वाजण्यापूर्वी तुम्ही परीक्षाकक्षातून बाहेर जाऊ शकणार नाही.
- कच्चे काम करण्यासाठी या प्रश्नसंचाच्या शेवटी काही जागा दिली आहे. 8.
- 9. चुकीच्या उत्तराकरीता दंड :

प्रश्नपत्रिकेमध्ये प्रश्न क्रमांक 85 ते 90 व्यतिरिक्त भाग 1 व भाग 2 मधील इतर प्रश्नांचे चुकीचे उत्तर नोंदविणाऱ्या परीक्षार्थींना दंड केला जाईल. प्रश्न क्रमांक 85 ते 90 या प्रश्नांच्या चुकीच्या उत्तरांसाठी दंड केला जाणार नाही.

- प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्यायी उत्तरे दिली आहेत. परीक्षार्थ्यांने दिलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरासाठी त्या प्रश्नाला असलेल्या गुणांच्या एक तृतियांश गुण दंड म्हणून कापले जातील.
- जर परीक्षार्थ्याने एका प्रश्नासाठी एकापेक्षा जास्त उत्तरे नोंदविली तर जरी त्यातील एखादे उत्तर बरोबर असेल तरीही ते उत्तर चुकीचे ii) मानले जाईल व त्यासाठी वरीलप्रमाणे दंड केला जाईल.
- जर एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर नोंद्विलेच नाही तर त्या प्रश्नासाठी कोणताही दंड केला जाणार नाही.
- 10. या प्रश्नसंचातील भाग-2 मध्ये कमीत कमी 33 गुण मिळाल्यासच भाग-1 तपासला जाईल आणि अंतिम निवड यादी भाग-1 मध्ये मिळालेल्या गुणांनुसारच तयार केली जाईल याची नोंद घ्यावी.
- 11. या परीक्षेचा निकाल दि. 26.12.2015 रोजी किंवा त्यानंतर आमच्या www.yashada.org/acec या वेबसाईटवर घोषित केला जाईल.

जो पर्यंत तुम्हाला सांगितले जात नाही तोपर्यंत हा प्रश्नसंच उघडू नका.

Note: English version of the instructions is printed on the front cover of this Booklet.